

Αλουμίνιον της Ελλάδος

Υπάρχει μέλλον για τη μόνη βαριά μεταλλευτική βιομηχανία της χώρας;

Για να μπορέσουμε να δούμε το μέλλον της βιομηχανίας αλουμινίου και να χαράξουμε μια λύση με προοπτική, πρώτα πρέπει να δούμε πού βρισκόμαστε σήμερα μέσα στην κατάσταση που διαμορφώνει η παγκόσμια καπιταλιστική, οικονομική κρίση. Κρίση υπερσυσσώρευσης κεφαλαίων, που συνδυασμένη με το νόμο-Νέμεση του καπιταλισμού, την τάση πτώσης του ποσοστού του κέρδους (που πηγάζει από τον ανταγωνισμό και την εξέλιξη της τεχνολογίας) καταστρέφει ως μη ανταγωνιστικό μεγάλο μέρος της δραστηριότητας παραγωγής εμπορευμάτων.

Όταν το 2002, το εργοστάσιο που κατασκεύασε το 1965 η ΠΕΣΙΝΕ, έπεσε στα χέρια της ΑΛΚΑΝ, με αναγκαστική απορρόφηση της πρώτης στη δεύτερη, η νέα ιδιοκτήτρια μας ανακοίνωσε ότι το εργοστάσιο της ΑΤΕ στον Άγιο Νικόλαο Βοιωτίας δεν κρίνεται παραγωγικό για τα δεδομένα «εταιρίας του μεγέθους της». Ποια ήταν τότε τα «στάνταρ»; Κάθε παραγωγική μονάδα έπρεπε να μπορεί να διπλασιάζει την αξία της συνολικής επένδυσης σε 5 χρόνια. Αυτό τέθηκε για να ανταγωνίζεται τη διεθνή αγορά και να βρίσκει κεφάλαια για τη λειτουργία της. Εκείνη την εποχή άλλες επενδύσεις, όπως σε ασφάλειες κ.α., είχαν αποδόσεις ακόμα και πάνω από 70%. Αντί να επενδύσει για να κρατήσει το εργοστάσιο, που είχε και σοβαρό ενεργειακό πρόβλημα (έληγε συμβόλαιο με τη ΔΕΗ και απαιτούνταν δαπάνη μεγέθους 160 εκ. ευρώ για μονάδα παραγωγής ρεύματος από φυσικό αέριο), προτίμησε να το πουλήσει σε «περιφερειακό επενδυτή», όπως χαρακτήρισε τον Μυτιληναίο. Πούλησε, λοιπόν, για να απεγκλωβιστεί από την ΑΤΕ, αντί 79,5 εκ. ευρώ, όταν μόνο τα αποθεματικά διαθέσιμα κεφάλαια της εταιρίας ήταν 130 εκ. και έχοντας έτοιμη την έγκριση για την κατασκευή της μονάδας ενέργειας που της έλυσε το πρόβλημα!..

Με τα κεφάλαια που πήρε έφτιαξε στο Ντουμπάι εργοστάσιο ολοκαίνουριας τεχνολογίας και ίδιας δυναμικότητας. Να σημειωθεί βέβαια ότι παρ' όλη την απαιτητική πολιτική και τα ψηλά «στάνταρ» κερδοφορίας που είχε, το 2007 έπεσε και αυτή στα χέρια της ΑΛΚΟΑ της κύριας ανταγωνίστριας εταιρίας.

Μυτιληναίος: Η προίκα, το «θαύμα» και το σήμερα

Αυτή η προίκα λοιπόν (αποθεματικό 130 εκ. ευρώ), το άνοιγμα της αγοράς ενέργειας από την ελληνική κυβέρνηση που συμμορφωνόταν στις ευρωπαϊκές οδηγίες και η πιο τρελή κούρσα τιμών στην ιστορία του μετάλλου σε περιβάλλον υπερπροσφοράς επενδυτικών κεφαλαίων και δανείων συντέλεσαν στο «θαύμα» Μυτιληναίος. Ο όμιλος με δύο «κινήσεις πρόβλεψης», μεγάλο δάνειο λίγο πριν την πτώχευση της Lehman Brothers και συμφωνία (Hedging) διασφάλισης από κίνδυνο πτώσης της τιμής του μετάλλου ενόσω είχε υψηλή τιμή, κατόρθωσε να διασφαλίσει τη συνέχιση της λειτουργίας του τομέα αλουμινίου, με μείωση παραγωγής 20%, αλλά και τη συνέχιση επενδυτικών σχεδίων του στην ενέργεια.

Το παρόν όμως καθορίζεται από την ύφεση συν τη διπλή έλλειψη εμπιστοσύνης και κεφαλαίων κίνησης στην αγορά, που φέρνει ασφυξία στους όρους επιβίωσης των παραγωγικών μονάδων. Πλήθος τα παραδείγματα της διπλής αυτής απειλής: Εταιρίες για να παραλάβουν πρώτες ύλες πρέπει να προκαταβάλουν όλη την αξία των προμηθειών τους και εταιρίες που καθυστερούν να πληρωθούν πωληθέντα εμπορεύματα, λόγω άρνησης κάλυψης των επιταγών από τις τράπεζες, οι οποίες προσπαθούν να αυξήσουν τα κεφάλαια που έχουν για να καλύψουν τη δικιά τους επισφάλεια.

Η διεύθυνση ενημερώνοντας το σωματείο αναφέρθηκε σε δυσκολία πληρωμής από τους εγχώριους πελάτες και αναστολή παραγγελιών. Την κατάσταση θα επιδεινώσει ακόμη περισσότερο η επιβολή των κυβερνητικών μέτρων με εποπτεία ΔΝΤ και ΕΕ. Τα μεγάλα κανόνια είναι προ των πυλών. Κεφαλαιοκράτες με τεράστια σωρευμένη και διαθέσιμη κεφαλαιακή επάρκεια, διψώντας για εύκολο κέρδος στις αγορές παραγωγών, στοιχηματίζουν στην αδυναμία ανταπόκρισης των υποχρεώσεων βιομηχανίας, τραπεζών και, κυρίως τελευταία, κρατών, επιταχύνοντας την χωρίς φρένα κατηφορική, καταστροφική πορεία.

Σε τέτοιο οικονομικό κλίμα, ακόμη και αν οι εργάτες αποδέχονταν τα μέτρα και το «κόστος» τους έτεινε στο μηδενισμό, δεν θα ήταν αρκετό να σωθούν οι επιχειρήσεις της βαριάς βιομηχανίας. Το «εργατικό κόστος» είναι ελάχιστο συγκριτικά με των πρώτων υλών και της ενέργειας που χρειάζονται στην παραγωγή. Ακόμη περισσότερο όμως, η ανταγωνιστικότητά τους εξαρτάται από τις επενδύσεις στην έρευνα και την τεχνολογία, οι οποίες χρόνια τώρα έχουν σχεδόν εξαφανισθεί- εξ ου και η πώληση της μονάδας από την ΑΛΚΑΝ. Σίγουρα δε η ανοδική πορεία τιμών των μετάλλων, που σήμερα είναι η μόνη πρόσοδος, δεν θα κρατήσει πολύ, βάσει μάλιστα εκτιμήσεων πολλών εξειδικευμένων σε αυτή την αγορά οίκων και θεωρούν ήδη τις τιμές υπερβολικά υψηλές.

Μόνη λύση η αλλαγή των ιδιοκτησιακών και παραγωγικών σχέσεων

Είναι αδύνατο να δοθούν λύσεις για την επιβίωση τελικά του εργοστασίου που δεν θα συμπεριλαμβάνουν έναν σχεδιασμό παραγωγής, μεταποίησης και τελικής κατανάλωσης. Είναι αναγκαίος ένας κεντρικός σχεδιασμός για την παραγωγή ιδιαίτερα της βαριάς βιομηχανίας και η φτηνή χρηματοδότηση της μεταποίησης και της αγοράς για να συνεχισθεί η παραγωγική δραστηριότητα.

Αυτή η λύση, όμως, σκοντάφτει στην ιδιοκτησία των παραγωγικών μέσων, στον ανταγωνισμό και στα συμφέροντα των τραπεζών για άντληση κεφαλαίων από την αγορά και όχι για τροφοδότησή της όπως ένας τέτοιος σχεδιασμός θα απαιτούσε. Αυτό κάνει και τις συνδικαλιστικές λύσεις αναποτελεσματικές να δώσουν προοπτική, αν δεν έχουν πολιτικό σχεδιασμό σε κατεύθυνση υπέρβασης του καπιταλιστικού μοντέλου παραγωγής. Και το αίτημα για αλλαγή των ιδιοκτησιακών σχέσεων παραγωγής, χρηματοδότησης και σχεδιασμού τους με βάση τις ανάγκες του ανθρώπου και όχι με βάση το κέρδος, δεν μπορεί να απαντηθεί από το κάθε συνδικάτο μεμονωμένα στην κάθε επιχείρηση. Είναι ένα κεντρικό πολιτικό αίτημα και ζητά πολιτικές λύσεις που μόνο ο επαναστατικός μετασχηματισμός της κοινωνίας από τις εξεγερμένες ταξικές δυνάμεις των εργατών, οργανωμένες στις εργατικές επιτροπές και τα συμβούλια, μπορούν να σχεδιάσουν και να επιβάλουν.

Ένα αίτημα βέβαια που δεν εμποδίζεται μόνο από τις ξεπουλημένες συνδικαλιστικές ηγεσίες και την ρεφορμιστική πολιτική του συνόλου σχεδόν της Αριστεράς αλλά και από την προκατάληψη που έχει αποκτήσει η εργατική τάξη της χώρας μας με την αρνητική εμπειρία από τις εθνικοποιήσεις της πρώτης περιόδου του ΠΑΣΟΚ, καθώς και από τη σύγχυση που προκάλεσε η κατάληξη του εγχειρήματος στις χώρες του αποκαλούμενου «υπαρκτού σοσιαλισμού», προεξάρχοντος του «μοντέλου» της ΕΣΣΔ.

Δεν μπορούμε να πάμε βήμα πέρα πέρα χωρίς να απαντήσουμε πειστικά σε αυτά τα ζητήματα, που τίθενται αντικειμενικά πλέον από τα προβλήματα που συσσωρεύει η κρίση, καταστρέφοντας τις παραγωγικές δραστηριότητες και μετατρέποντας σε ερείπια εργοστάσια και εργάτες.

Σωτήρης Παπαδημητρίου

Μέλος Ε.Κ. Λιβαδειάς

